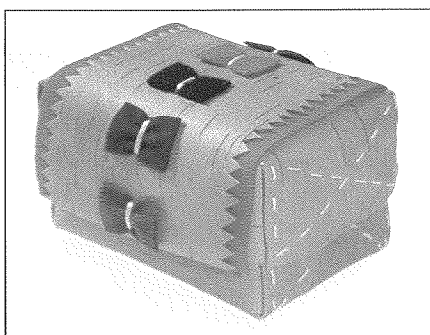

Brodera näveraskar – knyta ryor – julslöjda i halm

Nyheter i höstens slöjdcaféer

Redan i årets andra nummer av Handlaget berättade vi om höstens caféteman. Först ut i september är nävret, som i färskt tillstånd är följsamt och låter sej formas till små askar eller behållare. Att brodera i färskt näver går alldeles utmärkt. Men om du enbart vill brodera går det naturligtvis också bra, liksom att göra näverföremål utan broderi.

*Med nål, tråd, och vadmal kan du ge din näverask ett personligt uttryck.
Modell: Helen Sjelvgren.*

Knyta ryor

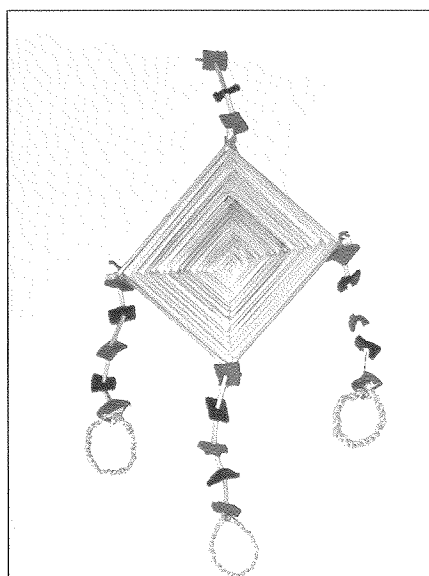
I oktober, när mörkret och höstrusket smyger sej på, plockar vi fram härligt färgsprakande ullgarner och knyter ryaknutar på kläde eller linne. Det kan bli hårspännen, armband, broscher och dekorationer att sy på väskan, kudden eller tröjan. Vi provar också att väva ryaknutar i bandgrind och med hjälp av mjölkkartonger.

Ryacaféerna ger en försmak av vinterns stora textila nyhet. Vid årskiftet kommer vi att presentera alldeles ny-

framtagna ryabottnar och mönster för er som vill knyta ryamattor utan att ha vävkunskaper. Att knyta mattor, kud-
dar och dynor i förvävda ryabottnar var oerhört populärt på 1950-talet. Då knöts ryamattor av både män och kvinnor och en eller annan ryamatta finns fortfarande kvar från den tiden. Nu är intresset för ryaknytning på väg tillbaka igen och många efterfrågar nya mönster och bottnar. Mer om detta i kommande Handlag och på hemsidan. www.hemslojd.org/sormland

Halmslöjda

I skrivande stund är det 4 månader till julafton. Men tiden rusar iväg och vi är nog inte ensamma om att dagen före julafton uppgivet konstatera att tiden inte hel-

*Knytning av ryamatta i en förvävd botten.
Foto Lille-Mor Boman*

ler förra året räckte till för de julpyrdnader vi haft lust att göra. För att råda bot på detta sätter vi nu igång julslöjdandet redan i november. Då dukar vi upp med massor av slöjdhalm och inspiration för alla som vill pröva på julens traditionella slöjdmaterial. Takkronor, julgranshängen, lyckonekar, gubbar och gummor och mycket mer som går att forma av midsommarrågen, den bästa slöjdhalmen. Den går även att färga med textilfärg vilket ger överraskande och vackra effekter.

*Ett hänge till en takkrona. Fukta halmstråna så går de att böja och fläta.
Foto och modell: Lille-Mor Boman*

Halmen – bondens guld

I Sörmland, liksom i många andra landskap, strödde man i äldre tid halm på stuggolvet till jul. Golvhalmen inbjöd till många lekar och upptåg. Från Lästringe berättas att man bland annat formade halmen till gubbar som fick en påsydd svart lapp för ögat. Gubbarna kallades för "skomakare" och ställdes på golvet framför två täv-

lande med varsin bindel för ögonen. Med ryggen mot varandra och med ett kvastskäft mellan benen skulle de två kämpa om att stöta omkull skomakaren. Leken kallades "att sticka ögonen ur skomakaren". Man kan föreställa sej att den leken kunde gå ganska livligt till då julölet flödade.

Enligt en annan sedvänja, också från östra Sörmland, berättas att man på julnatten osedd försökte smyga fram till granngården och slänga in en halmbock i stugan. På bocken var fästad en pappersremsa med nidver-

ser om gårdens folk. Det gällde att så snabbt som möjligt göra sej kvitt bocken och skicka den till nästa gård, försedd med ytterligare en nidvers. Det ansågs vara en stor skam och nesa att bli den sista gården som "blev med bocken".

I Frustuna levde fortfarande på 1970-talet traditionen att varje jul göra en takkrona av halm med granna papperslappar mellan stråna. Den hängdes över matbordet i salen och fick sedan hänga uppe under resten av året.

Halmfigur "Skomakarn", höjd 1 m.
Från Ytterselö socken. Foto Nordiska museet

Inspirerande böcker till medlemspris

Krona och krans - Smycka till fest och bröllop

Omfattar 60 sidor, rikt illustrerad i färgfoto och teckningar med nio lättfattliga beskrivningar till kronor, kransar, feststänger och konstgjorda blommor, se även Handlaget nr 2, 2005. Förlag: Tidskriften Hemslöjden /SHR.

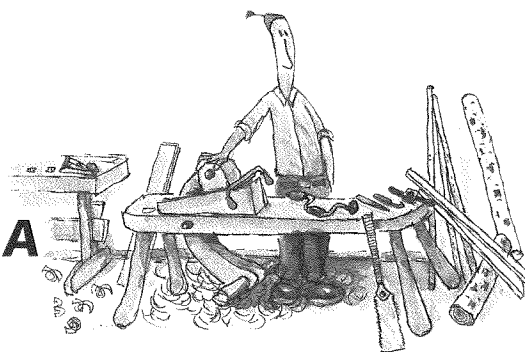
Valdemar stubbes slöjdskola.

Tecknad serie på 44 sidor av Mattias Isaksson. Valdemar är en riktig hejare på att slöjda och har kniven som sin bästa vän. En av Sveriges bästa slöjdlärare, säger hans elever. Han hittar lika ofta sitt material i skogen som på brädgården. Maskiner är han inte så förtjust i, han vill gärna kunna höra fågelsång och vindens sus.

Förlag: Tidskriften Hemslöjden /SHR

VALDEMAR STUBBES SLÖJDSKOLA

Tecknad serie av Mattias Isaksson

Beställning

Krona och Krans. Medlemspris 175:- (ord pris: 195:-) exkl. porto.

Valdemar Stubbes Slöjdskola. Medlemspris 45:- exkl. porto. (ord pris: 55:-) exkl. porto.

Uppge namn och medlemsnummer vid beställning. Tel 0155-26 11 35, e-post lillemor.boman@hemslojd.org

KALENDARIUM

Hösten 2005

Höstens slöjdcafeer

Drop-in för alla åldrar. Kostnad: 50:-
(vuxna över 25 år)

Broderi, näver- burkar/askar

Brodera på tyg och näver. Sy burkar,
askar och små behållare i näver.
Dekorera med färgglada tygbitar, pärlor
och trådar

Katrineholm

Ängeln 14 september
kl 17.00-20.00

Nyköping

Hantverksgymnasiet, 14 september
kl 17.00-20.00

Eskilstuna

Faktoriet, 28 september
kl 18.00-21.00

Ryacafé

Knyt rya på ryabottnar, kläde, linne och
i bandgrind. Gör hårspännen, armband,
broscher och dekorationer att sy på
väskan, kudden eller kanske på tröjan.

Katrineholm

Ängeln, 12 oktober
kl 17.00-20.00

Oxelösund

Biblioteket, 5 oktober
kl 17.00-20.00

Nyköping

Hantverksgymnasiet 12 oktober
kl 17.00-20.00

Flen

Biblioteket, 5 oktober, kl 18.00-21.00

Eskilstuna,

Faktoriet, 26 oktober, kl: 18.00-21.00

Julslöjd

Av halm gör vi girlanger, halmdockor,
stjärnor och annat som passar till
dekoration i granen, i fönstret eller på
julbordet.

Katrineholm

Ängeln, 16 november
kl 17.00-20.00

Oxelösund

Briggen, 3 november
kl 18.00-21.00

Nyköping

Hantverksgymnasiet, 9 november
kl 17.00-20.00

Flen

Biblioteket, 23 november
kl 18.00-21.00

Eskilstuna

Faktoriet, 30 november
kl: 18.00-21.00

Arrangör: Hemslöjdsföreningen Sörmland i
samarbete med Biblioteken i Flen & Oxelö-
sund, Kulturförvaltningen och ABF i
Katrineholm, Gripenkolans Hantverks-
program, Nyköping samt Eskilstuna museer

Öppet hus på Nynäs

2 oktober kl. 11-15

Hemslöjdsföreningen informerar om sin
verksamhet. Provapåslöjd och utställ-
ning i slöjdverkstaden i Oxstallet.
Visning av utställningen Skogen och
trä't i Stallet samt information om
Skogs- och virkesstigen.
Äppelbestämning i slottsköket och
gratis guidade visningar av slottet.

Arrangör Landstinget Sörmland och
Hemslöjdsföreningen Sörmland

Utställningar

Sommarslöjd

Nordiska museet, Stockholm

4 juni - 2 okt

Korgslöjd som material och teknik.

Arrangörer: Nordiska Museet och SHR,
Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

Halmfigur från Nordiska museet.
Foto Nordiska museet

SVERIGE

PORTO BETALT

Kurser

Tova i vått och torrt

Nålfiltning, en tovnings teknik för såväl vana toware som nybörjare. Med händer, nål, piprensare, ståltråd och ull bygger vi upp former som sticks samman till skulpturer, dockor, djur, leksaker, frukter. Tekniken kan också med fördel användas i kombination med vanlig tovnings.

Lärare: Agneta Isaksson

Tid: 1-2 oktober, 16 lektioner

Plats: Slöjdverkstaden på Ökna, Tystberga

Kostnad: 950:- / Medlemmar 750:- /

Ungdomar: 400:-

Anmälan senast 16 september

Nålbindning

Lär dig nålbindning, en gammal teknik som utvecklades långt innan stickningen. En nål och ett rent ullgarn är vad som behövs för att kunna nålbinda. Inga förkunskaper krävs.

Lärare: Anita Andersson, en av författarna till boken Nåla binda söma,

Tid: 22-23 oktober, 16 lektioner

Plats: Slöjdverkstaden på Ökna, Tystberga

Kostnad: 950:- / Medlemmar 750:- /

Ungdomar 400:-

Anmälan senast 30 september

Rya – tradition och folkkonst

Lär dig att knyta rya i vävstol och på färdig botten. Ni gör prover och testar era idéer i form av materialkombinationer och mönster.

Historik, materialkunskap, formgivning och praktiskt arbete.

Lärare: Lisa Mossberg

Tid: 12-13 nov och 26-27 nov, 38 lektioner

Plats: Slöjdverkstaden på Ökna, Tystberga

Kostnad: 1800:- / Medlemmar 1500:- /

Ungdomar: 700:-

Grundläggande kunskaper i vävning krävs.

Anmälan senast 28 oktober

Smide för nybörjare

Verktygs och brukssmide, 38 lektioner. Kursen behandlar olika smidestekniker som är användbara inom verktygs och brukssmide.

Lärare: Jussi Hynynen, smed

Tid: 24-25 september samt 8-9 oktober

Plats: Faktorimuseet Eskilstuna

Kostnad: 1700:- / Medlemmar 1500:- /

Ungdomar: 700:-

Materialkostnad tillkommer med 400:-

Inga förkunskaper krävs.

Anmälan snarast

Hastkorgar

Fläta en korg för årets skörd och julens nätter. Vi flätar i material från naturen samt i återbruksmaterial, rep och snören.

Lärare: Annika Eriksson

Tid: 22-23 oktober

Plats: Bettna

Kostnad: 950:- / Medlemmar 750:- /

Ungdomar 400:-

Anmälan - senast 8 oktober

Anmälan/info

Textila kurser

0155-26 11 35, 070-626 15 14

e-post: lillemor.boman@hemslojd.org

Hårdslöjdskurser

0155-26 15 07, 070-946 15 26

helena.aberg@hemslojd.org

Kursarrangör

Hemslojdsföreningen Sörmland.

Kurser om 38 lektioner genomförs i samarbete med SHR:s länsanknutna kursverksamhet

Anmälan är bindande

Kurserna anordnas om tillräckligt många anmäler sig.

Kostnader för material tillkommer.

Ungdomspriserna gäller för ungdomar t.o.m. 25 år

Logi

Vid slöjdverkstaden på Ökna finns övernattingsmöjligheter. Bokning görs i samband med kursanmälan

Välkommen som medlem

Som medlem får du Handlaget direkt i brevlådan. Du kan delta i våra kurser till rabatterat pris och gratis i ett slöjdcafé under 2005, dessutom förmånsprenumerera på tidskriften Hemslojden.

Besök även vår hemsida –

www.hemslojd.org/sormland

Enskild medlem 160:-

tillkommande familjemedlem 100:-

ungdom (13-25 år) 100:-

Postgiro 175059-5,

Hemslojdsföreningen Sörmland.

Ange namn/adress/tel/medlem 2005

Aktuell information hittar du även på vår hemsida www.hemslojd.org/sormland

Hemslojdsföreningen Sörmland
Box 571, 611 10 Nyköping
www.hemslojd.org/sormland

Länshemslojdskonsulent, textil
Lille-Mor Boman
TEL 0155-26 11 35 MOBIL 070-626 15 14
lillemor.boman@hemslojd.org

Länshemslojdskonsulent, hård slöjd
Helena Åberg
TEL 0155-26 15 07 MOBIL 070-946 15 26
helena.aberg@hemslojd.org